

Anne Frank, *haar leven*

leeslicht

Anne

Op 12 juni 1929 wordt in Duitsland een meisje geboren.

Het is een gelukkig meisje.

Ze heeft een vader en moeder die van haar houden.

Ze heeft een zusje dat dol op haar is.

Ze woont in een mooie stad: Frankfurt aan de Main.

Veel mensen uit haar familie wonen daar ook.

Ze komen allemaal kijken naar het kleine meisje.

En iedereen vindt haar lief.

Het meisje wordt Anne genoemd.

Annelies Marie Frank, het is een heel gewone naam.

Niemand weet op dat moment dat haar leven kort zal zijn.

Niemand weet dat ze niet ouder zal worden dan 15 jaar.

Niemand weet dat ze wereldberoemd zal worden ...

En toch is dat, wat er zal gebeuren.

De kleine Anne is een leuke baby en een grappige peuter.

Ze is wel heel anders dan haar oudere zusje,

Margot.

Margot is rustig en doet wat haar moeder zegt.

Anne niet.

Anne praat veel en vraagt veel.

Ongerust

Anne en Margot hebben een heerlijk leven.
In hun buurt wonen veel kinderen.
Daar spelen ze iedere dag mee.
Ze weten niet dat hun ouders zorgen hebben. Grote
zorgen.

De familie Frank bezit een bank.
Veel familieleden werken bij die bank, net als de
vader van Anne.
Het is geen grote bank.
Toch is de familie rijk geworden van hun bank.
Maar nu gaat het, jammer genoeg, steeds slechter
met de bank.
De familie Frank is nog lang niet arm, dat niet.
Het gaat trouwens niet alleen slecht met de bank
van de familie Frank.
Het gaat slecht met alle banken in Duitsland.
En met alle fabrieken. En met alle winkels.
Het gaat niet goed in Duitsland; er is een grote
crisis.
Veel mensen hebben geen werk.

En er is nog iets waarom de ouders van Anne zorgen
hebben.
Dat is de nieuwe leider in Duitsland.
Hij heet *Adolf Hitler* en hij heeft een hekel aan *Joden*.

Hij geeft ze de schuld van de slechte tijden in Duitsland.

Dat is natuurlijk onzin.

Maar veel Duitsers vinden dat Hitler gelijk heeft. Zij denken ook dat de Joden de schuld zijn van de crisis.

En daardoor krijgen zij ook een hekel aan Joden.

De aanhangers van Hitler worden nazi's genoemd.

Hitler maakt het erg moeilijk voor de Joden in Duitsland.

Er komen wetten tegen Joden.

Ineens mogen veel joden niet meer werken voor de gemeente. Of voor de klas staan.

Ze verliezen hun baan.

En Joodse kinderen worden apart gezet op school.

En ze worden gepest door hun klasgenoten.

Ook de Joodse familie Frank krijgt het moeilijk.

◀
Anne Frank, 2 jaar oud
*Anne heeft een heerlijk leven.
Ze weet niet dat haar ouders
grote zorgen hebben.*

▼
Adolf Hitler in Neurenberg, 1927
*In het begin is Hitlers partij klein.
Maar daarna krijgt hij steeds meer
aanhangers.*

Een nieuw leven

De ouders van Anne besluiten uit Duitsland weg te gaan.

Zij willen naar Nederland, naar Amsterdam.

In Nederland is geen *dictator* zoals Hitler.

In Nederland hebben Joden gewoon dezelfde rechten als andere mensen.

Daarom willen ze daar naartoe.

Annes vader begint een bedrijf in Amsterdam:

Opekta.

Hij gaat een middel verkopen dat je nodig hebt om zelf jam te kunnen maken.

De vader en moeder van Anne gaan eerst samen naar Amsterdam.

Margot en Anne blijven nog een poosje bij hun oma, in Duitsland.

Dat vinden ze leuk, want ze zijn gek op hun oma.

Annes vader gaat alvast werken voor Opekta.

En Annes moeder gaat op zoek naar een huis.

Net als nu, valt het niet mee om een huis in Amsterdam te vinden.

Maar gelukkig wordt er een nieuwe wijk gebouwd: de Rivierenbuurt.

Daar vindt Annes moeder een woning, aan het Merwedeplein.

Nu kunnen de meisjes komen!

Margot komt het eerst naar Amsterdam.
Zij is zeven jaar en ze moet naar school.
De kleine Anne is drie en blijft nog even bij haar oma
in Duitsland.
Maar een paar maanden later komt zij ook naar
Nederland.
Precies op de verjaardag van Margot.
Ze wordt als cadeautje voor Margot op de tafel gezet.
'Gefeliciteerd met je verjaardag, Margot', zeggen
haar vader en moeder.
'Dit is je cadeau.'
Het is het mooiste cadeau van de dag.
Het gezin is weer bij elkaar.

'We hebben weer ons eigen leven', zegt Annes vader.
'Hier zijn we veilig, hier zijn we vrij.'
We maken een nieuwe start in Nederland.'

De familie is veilig en bij elkaar.
Maar Annes moeder mist Duitsland en haar familie.
Ze kent weinig mensen in Amsterdam.
En ze kan nog geen Nederlands spreken.
Haar man werkt lange dagen bij Opekta.
Het bedrijf is net nieuw en er moet veel gebeuren.
Zij is veel alleen.
Want de meisjes gaan naar school.
Ze gaan niet naar dezelfde school.
Margot gaat naar de lagere school.
En Anne gaat al gauw naar de kleuterschool.

Gewoon Nederlands

Er komen steeds meer mensen uit Duitsland in de Rivierenbuurt wonen.

Joodse Duitsers, net als de familie Frank.

Ze zijn allemaal gevlucht voor Hitler.

Ze zijn allemaal bang geworden voor de Jodenhaat van de nazi's.

Al snel hebben vader en moeder Frank nieuwe vrienden.

En Margot en Anne hebben veel nieuwe vriendinnetjes.

Vriendinnetjes uit de buurt, vriendinnetjes van school.

Ze zijn bijna allemaal Joods en bijna allemaal Duits.

Anne en Margot leren al gauw Nederlands, want dat horen ze de hele dag.

Ook met hun Duitse vriendinnetjes spreken ze Nederlands.

Want ze willen het liefst 'gewoon Nederlands' zijn.

'Mijn vader en moeder spreken zo slecht

Nederlands', zegt een vriendinnetje van Margot.

'Ik moet ze steeds verbeteren. En daar schaam ik me voor.'

Nederlands zijn is belangrijk voor de kinderen uit Duitsland.

Daarom wil het vriendinnetje van Margot geen Duits jurkje aan.
Geen pofmouwen, geen schortjes met kleine jasjes erover.
Want dan zie je op vijftig meter afstand al dat ze uit Duitsland komt.
En dat wil ze absoluut niet.

Margot is heel goed op school; zij haalt altijd hoge cijfers.
Maar Anne is niet zo'n wonderkind.
Ze is onrustig in de klas; ze wil altijd kletsen en lachen met vriendinnen.
En dan is er natuurlijk niet zoveel tijd om op te letten.
Wel kan ze leuk verhaaltjes vertellen.
Die verhaaltjes bedenkt ze vaak samen met haar vader.
'Ik wil later schrijfster worden', zegt ze tegen de meester van haar klas.

Die wens komt uit.
Een paar jaar later begint ze aan haar dagboek.
Het zal het beroemdste dagboek van de wereld worden.

Bang dat het niet mag

In de nacht van 10 mei 1940 gebeurt er iets vreselijks: het Duitse leger valt Nederland aan. Hitler had beloofd dat hij dat niet zou doen. Daarom voelden de Joden zich veilig in Nederland. Maar daar komt in één nacht een eind aan. Veel Joodse mensen plegen die dag zelfmoord. Zij zijn bang voor wat de nazi's van plan zijn.

De ouders van Anne zijn natuurlijk ook bang. Maar de eerste tijd verandert hun leven eigenlijk niet zoveel.

Anne en Margot gaan gewoon naar school. Hun vader werkt hard bij Opekta. Hun moeder doet het huishouden.

Maar dan komen de *Jodenwetten*:

Joden moeten een Jodenster dragen. Joden moeten hun fiets afgeven.

Joden mogen niet in de tram. Joden mogen niet meer in auto's rijden.

Joden mogen alleen boodschappen doen van 3-5 uur en alleen in Joodse winkels.

Joden mogen vanaf 8 uur 's avonds niet op straat en ook niet in hun tuin zitten.

Joden mogen niet naar schouwburgen of bioscopen.

Joden mogen alleen naar een Joodse kapper.